

7/5336

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

=2 MAYIS 2005

SAYI : B.11.0.APK.0.10.01.21./EA/- 749-18007
KONU : İstanbul Milletvekili
Sayın Dursun AKDEMİR'in
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi:a) TBMM Başkanlığının 31.3.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5336-10143/30843 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 8.4.2005 tarih ve B.02.0.KKG.0.12./106-432-19/1645 sayılı yazısı.

İğdır Milletvekili Sayın Dursun AKDEMİR tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/5336-10143 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

E K :
1 Cevap formu (4 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığına
Başbakanlığa

İĞDIR MİLLETVEKİLİ SAYIN DURSUN AKDEMİR'İN
7/5336-10143 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI

SORU 1- AB Komisyonu bünyesindeki Ulaştırma Üst Düzey Grubunun Denizcilik ve Kara Taşımacılığı Alt Komitesi üyesi olan Ulaştırma Bakanlığı bürokratlarının Türkiye'nin Ermenistan ve Güney Kıbrıs politikalarıyla çelişen raporlara imza attığı doğru mudur? Sözkonusu raporlara ilgililerce imza atılması Türkiye'nin Ermenistan ve Güney Kıbrıs Politikalarından ödün verilmesi sonuçlarını doğurmaz mı ?

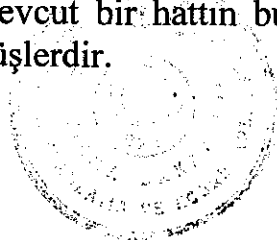
CEVAP 1- Avrupa Birliği 10 yeni üyeyi kapsayan son genişlemesiyle birlikte, Ulaştırma Şebekesinin (TEN-T) komşu bölge ve ülkelerin temel ulaştırma altyapılarıyla etkin bir şekilde bağlanmasına yönelik planlama çalışmalarını, 7-8 Haziran 2004 tarihlerinde İspanya'nın Santiago de Compostela kentinde gerçekleştirilen Bakanlar düzeyindeki "Wider Europe For Transport " konulu seminer ile başlatmıştır. Sözkonusu seminere Ulaştırma Bakanımız Sayın Binali YILDIRIM da katılmıştır. Seminer sonrasında, bu konuda çalışmaları yürütmek ve bir rapor sunmak üzere bir Üst Düzey Grup (High Level Group) oluşturulmuştur.

Ülkemizin Ulaştırma Bakanlığı tarafından temsil edildiği sözkonusu platformun yapacağı çalışma esas olarak, Aralık 2005' te AB Komisyonuna sunulmak üzere bir tavsiye raporu hazırlanmasına yöneliktir. Dolayısıyla, imzalanan veya onaylanan herhangi bir belge sözkonusu olmayıp, grup halen ülkelerin sundukları öneriler üzerinde çalışmasını sürdürmektedir. Ülkeler ise kendi açılarından her türlü öneriyi ortaya koyabilmektedir. Ancak nihai karar, grubun tavsiyeleri doğrultusunda Komisyon tarafından verilecektir. Ayrıca sürecin daha ortasında olduğundan güzergah ve projeler açısından kesinleşmiş ve karar verilmiş herhangi bir husus da bulunmamaktadır.

Öte yandan, sözkonusu süreçte "Denizcilik ve Kara Taşımacılığı Alt Komitesi" veya buna benzer başka bir ad altında herhangi bir oluşum sözkonusu değildir. Yalnızca Üst Düzey Grup Altında beş bölgesel grup oluşturulmuş olup, Türkiye Karadeniz, Doğu Akdeniz ve Güneydoğu Avrupa gruplarında temsil edilmektedir.

Bu platformda, Ülkemiz tarafından 4 demiryolu ve 4 Karayolu güzergahı ile bu güzergahlar üzerinde yer alan 7 proje önerilmiştir. Bu öneriler Ulaştırma Bakanlığının ilgili birimleri ile Dışişleri Bakanlığı dahil diğer ilgili Bakanlık, Kurum ve Kuruluşlarla eşgüdüm içinde hazırlanarak sunulmuştur. Bunlar arasında Kars-Tiflis Demiryolu Projesi ve demiryolu güzergahı da yer almaktadır. Bu önerimizle ilgili olarak, Ermenistan temsilcileri zaman zaman bu güzergah üzerinde mevcut bir hattın bulunduğunu ve yeni bir yatırıma gerek olmadığını öne sürmüşlerdir.

./..

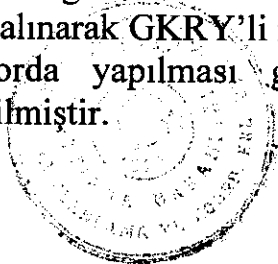
Buna mukabil Ulaştırma Bakanlığımız temsilcileri tarafından, Türkiye-Ermenistan sınır kapısının dolayısıyla demiryolu ve karayolu hattının kapalı bulunduğu, bu bakımdan Türkiye ile Ermenistan arasında yolcu ve yük taşımacılığının mümkün olmadığı, Kars-Tiflis Demiryolu projesinin de siyasi bir amaç taşımayıp, tamamen ulaştırma ihtiyaçları doğrultusunda önerildiği her toplantıda ifade edilmiştir.

Sözkonusu platform, Ermenistan'ın Kars-Erivan Demiryolunun açılmasını öngören bir rapor sunmasına cevaz vermediği gibi, buna benzer bir gelişme de yaşanmamıştır. Ancak diğer ülkeler gibi her türlü önerisini ortaya koyabilen Ermenistan da AB'nin başlattığı ve desteklediği bir proje olan ve ülkemizin de taraf olduğu mevcut "Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaşım Koridoru (TRACECA)" ya önerileri arasında yer vermektedir.

SORU 2- AB sürecinde AB komisyonunun Alt Komite toplantılarında, Doğu Akdeniz'deki gemi trafiğini yönetme ve gemileri takip etme yetkisini içeren merkezi ulaşım sisteminde tüm yetkilerin Güney Kıbrıs Rum Yönetimine bırakıldığı doğru mudur? Türkiye'nin "gayrı meşru" saydığı Güney Kıbrıs'a Doğu Akdeniz'de imtiyaz verilmesini kabul edilebilir buluyor musunuz ?

CEVAP 2- Üst Düzey Çalışma Grubunda uluslararası ana güzergah ve proje önerilerinin görüşülmesinin yanı sıra deniz güvenliği, hava trafik kontrolü, karayolu güvenliği gibi genel konular da ele alınmaktadır. Bölgesel bazda yürütülen alt çalışma gruplarında ülkelere raportörlük görevi tevdi edilmektedir. Bu çerçevede, deniz güvenliği konusunda Karadeniz Bölgesi için ülkemize raportörlük görevi verilmiştir. Aynı konuda Doğu Akdeniz için raportörlüğü üstlenen GKRY temsilcisi tarafından hazırlanan rapora, 15 Şubat 2005 tarihinde yapılan toplantıda GKRY temsilcisinin sunumu sırasında, sözkonusu raporun ülke menfaatlerimize aykırı hususlar içerdiği ve esasen toplantıya katılanların teknisyenlerden müteşekkil bir grup olması hasebiyle ülkeler arasında mevcut olan siyasi sorunların çözümlenmesinden sonra bu konuların konuşulması gerektiği ifade edilerek itiraz edilmiştir.

Ancak, toplantının başkanlığını yapan Üst Düzey Grup Başkanı Türkiye'nin Karadeniz bölgesi için aynı konuda rapor hazırladığını belirterek, bütün bölgeler için tek bir raporun hazırlanmasına yönelik olarak birlikte çalışılmasını istemiştir. Bu kapsamda ülkemizi sıkıntıya sokabilecek konular ve GKRY temsilcisi tarafından hazırlanan rapora ilişkin olarak görüş alışverişinde bulunmak üzere 1 Mart 2005 tarihinde Ulaştırma Bakanlığında, Dışişleri Bakanlığımızın temsilcisinin de katılımıyla bir toplantı yapılmış ve konu tekrar ele alınarak GKRY'li raportörün 15 Şubat 2005 tarihli toplantıda sunmuş olduğu raporda yapılması gereken değişiklik önerilerimiz belirlenerek ilgililere iletilmiştir.

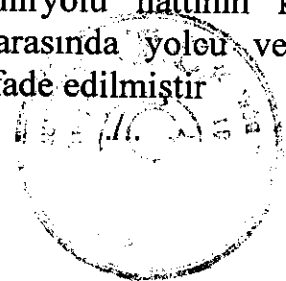
Ancak, taleplerimizin büyük bir kısmının dikkate alınmaması ve ülkemiz için olumsuz sonuçlar doğurabilecek olan VTMISS (Vessel Traffic Management Information System) kısmının raporda aynı şekilde yer alması üzerine harekete geçilerek, rapora "Turkey objects/reserves its position in relation to the VTMISS-HEXAGON CONCEPT" (Türkiye, VTMISS-Altıgen Kavramı ile ilgili olarak itiraz etmekte/çekince koymaktadır) şerhi ilave ettirilmiştir.

Yine sözkonusu GKRY Raporunun sunulduğu 7 Mart 2005 tarihli Üst Düzey Grup toplantısında, Ulaştırma Bakanlığımızın üst düzey temsilcisi tarafından; temel olarak çözümlenmemiş siyasi sorunlar üzerine inşa edilmeye çalışılan sözkonusu raporun kabul edilemeyeceği, ayrıca Türkiye'nin görüşlerine raporda yer verilmediği, dolayısıyla raporun bir GKRY raporu olmaktan öteye gitmediği vurgulanmış, bu hususun kayda geçirilmesi talep edilmiş ve bu ifade toplantı tutanağına eklenmiştir.

Bu durumda Doğu Akdeniz'de gemi trafiğini yönetme ve gemileri takip etme yetkisini GKRY'ye veren sözde raporun temsilcimiz tarafından imzalanması yada kabul edilmesi kesinlikle sözkonusu olmayıp, tam aksine kat'i şekilde itiraz edilmesi ve rezerv konulması sözkonusu olmuştur. Son olarak konu, bütün ilgili kurum ve kuruluşların yetkili temsilcilerinin geniş katılımıyla 16 Mart 2005 tarihinde Ulaştırma Bakanlığında yapılan toplantıda ayrıntılı bir şekilde ele alınmış, ulusal tutumumuzun belirlenmesine yönelik değerlendirme yapılmıştır. Bu istişarelerin sonucunda, Üst Düzey Grubun Başkanına 28 Mart 2005 tarihinde gönderilen ayrıntılı bir mektupla, Güney Kıbrıs Rum Temsilcisi tarafından hazırlanan rapora yönelik olarak Türkiye'nin tutumu ve konuyla ilgili görüşleri iletilmiş, uluslararası hukukun ortaya koyduğu temel çerçeve hatırlatılmıştır.

SORU 3- Ulaştırma Bakanlığı bürokratları, AB Komisyonunun Kara Taşımacılığı Alt Komitesinde, Kars-Erivan Demiryolunun açılmasını öngören düzenlemeyi içeren raporu onaylamış mıdır? Bahsi geçen rapora yetkili makamlarca karşı çıkılmaması Türkiye'nin Azerbaycan politikalarının çökmesi anlamına gelmez mi?

CEVAP 3- Birinci sorunun cevabında da belirtildiği gibi, sözkonusu platformda, Ermenistan tarafından Kars-Erivan Demiryolunun açılmasını öngören bir rapor sunulmadığından, Türkiye tarafından onaylanması da sözkonusu değildir. Bu platformda, Türkiye tarafından güzergah önerileri yapılırken, Ulaştırma Bakanlığı temsilcileri tarafından yazılı ve sözlü olarak, Türkiye-Ermenistan sınır kapısının, dolayısıyla demiryolu hattının kapalı bulunduğu, bu bakımdan Türkiye ile Ermenistan arasında yolu ve yük taşımacılığının mümkün olmadığı her vesileyle açıkça ifade edilmiştir

SORU 4- Türkiye için önem arzeden dış politika konularında, Ulaştırma Bakanlığı ile Dışışleri Bakanlığı arasında yukarıdaki soruların içeriğinden anlaşıldığı üzere yaşanan bu eşgüdümsüzlüğü nasıl çözmeyi düşünüyorsunuz?

CEVAP 4- Yukarıda da ifade edildiği üzere, henüz tamamlanmayan bu süreç içerisindeki çalışmalar başta Ulaştırma Bakanlığımız ile Dışışleri Bakanlığımız olmak üzere ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla koordineli bir şekilde yürütölmektedir.

